

Umhvørvisdagar í Norðurlandahúsinum:

Náttúran er lívið - lívið er náttúran

–Trupulleikarnir eru avmarkaðir. Men vit slökkja bál alla tíðina heldur enn at forða fyrri, at eldurin ongantíð kynnur, sigur Durita Brattaberg. (Mynd: Jens Kr. Vang)

– Tann dag, vit ikki meta umhvørvið sum ein kostnað, men sum ein sjálvsagdan part í einumhvørjum tiltaki, tann dag eru vit komin eitt langt lop framá, sigur Durita Brattaberg

ÁKI BERTHOLDSEN

Alt byrjaði við einum tilvildarligum orði, tveittum

út í luftina á eini islandsferð í heyst.

Men orðið beit seg fast. Avbjóðingin varð loftað Og nú sita øll her.

Soleiðis var upprunin til umhvørvisdagarnir í Norðurlandahúsinum, sum byrjaði í gjár og endað í morgin.

Durita Brattaberg á Heilsufrøðiliga starvsstovuni, sum skipar fyri tiltakinum, sigur, at tað var á einum fundi í Íslandi í Smá- og oyggjasamfelagsbólkinum hjá Norðurlandaráðnum, sum hon er skrivari og skipari í, at onkur bara uppá mál, at tað hevði verið stuttligt at endað arbeiðið við eini ráðstevnu í Føroyum um umhvørvið.

Arbeiðið, sipað varð til, er umhvørvis-verkætlanin

eru við í, og sum Durita Brattaberg stendur fyri.

Ætlanin á ráðstevnunni var at draga samanum umhvørvisarbeiðið, sum verður gjørt í Smá- og oyggjasamfeløgum í Norðurland-um.

– Upprunaliga var ætlanin, at hetta skuldi vera um ein arbeiðsfundur burturav.

– Men sum fráleið komu vit til ta niðurstøðu, at tað rættara var at skipa fyri eini almennari ráðstevnu, sum øll kunnu fáa gagn og gleði av, sigur Durita Brattaberg, sum er landbúnaðarkandidatur úr Noregi við náttúruvernd sum sergrein.

– Vit kundu saktans fingið øll tey høgu at komið til Havnar at greitt hvørjum øðrum frá. Men vit hildu, at tað tenir líkasam ikki nøkrum endamáli. Vit halda, at tað hevur alstóran týðning at gera slík tiltøk so almenn sum gjørligt, sigur hon.

Úrslitið er tað stóra, fjølbroytta tiltakið, sum er í Norðurlandahúsinum í hes-

in til, er, at umhvørvisvernd er í stóran mun ein spurningur um hugburð.

Og skalt tú broyta hugburðin hjá fólki, er neyðugt at byrja tíðliga. T.d. við umhvørvisundirvísing í skúlunum.

Men so vilja mong siga, at skulu vit hava undirvísing um umhvørvi, krevjast bøk-ur.

Men hetta fer norðmaðurin, Jan Wasmuth, umhvørvisvegleiðari í Bodo kommunu, at afturvísja í fyrilestri klokkan 15.15 í dag.

Hann sigur, at tað er óneyðugt við so nógvum bókum. Tað er bara at fara útum og út í náttúruna.

Klokkan hálvum tvey í dag heldur finnlandingurin, Jouko Parviainen ein fyrilestur um grøna Ferðavinnu, sum er í stórarí menning.

Framsýningar og filmur og útførð

Í allan dag, frá klokkan 10 til klokkan seks, verður ymisk umhvørvistøkni, -undirvísingartilfar, o.a. víst fram, og filmir verða vístir.

Framsýningin verður eisini somu tíðir í morgin.

Tey, um sýna fram eru Sæplast og Endurvinnslað í Íslandi, IRF og KOB úr Føroyum, studentaskúlin í Kambsdali og áttandflokkanir í Kommunuskúlanum.

Í morgin er eisini ætlanin at fara slupferð við Jøhonnú og Norðlýsinum undir Hestoy og inn í hellið.

– Dálkingin í Føroyum er ógvuliga avmarkað. Her er eingin kjarnorka, eingin evnafrøðiðnaður, ella annar fdaður, sum dálkar illa.

– So í altjóða høpi hava vit avmarkaðar trupulleikar at dragast við.

– Men tað fíreitur okkum ikki fyri arbeiða fyri at fáa bilbukt við teimum trupulleikum, sum eru.

Durita Brattaberg heldur, at tað, sum hevur størstan týðning beint nú, er at fáa tað óruddið burtur, sum liggur og rektst nógvastaðni.

– Og somuleiðis at halda áirnar og vøtn rein, t.d. ikki at beina tøð í áirnar, og at fáa kloakkviðurskiptini í rættlag.

Durita Brattaberg heldur, at hetta eru alt viðurskipti, sum tað ber til at gera nakað við.

– Men fyri at bøta uppá støðuna er neyðugt at kommunurnar hava ein miðvísan umhvørvispolitikk.

Hon sigur, at tað merkir, at tað er neyðugt hjá kommununum at hava fyri eyga, at hvørt ár skulu pengar setast av til umhvørvisendamál.

Táð hon verður spurd, sigur hon, at hon veit væl, at kommunurnar eru so hart fyrispentar, at tað eru nógv- ar, sum ikki halda seg hava ráð at seta pengar av til slíkt.

– Men tað er hugburður, tað snýr seg um. Tað ber altíð til at seta av eftir førimuni.

um døgum.

Fyrilestrar, framsýningar og filmir

Talan er um eitt fjølbroytt tiltak við nógvum áhuga-verdum fyrilestrum, framsýningum og filmum fyri allar aldursbólkar, frá fimm árum til 80.

Fyrilestrarhaldarar eru øll væl kend og vird úr umhvørvisarbeiði úr Íslandi, Føroyum, Noregi og Finnlandi.

Fyrilestrararnar í gjár vóru allar um tiltøk í ymsum smá- og oyggjasamfeløgum í Norðurlandaráðnum.

M.a. helt Durita Brattaberg sjálf fyrilestur um støðuna í føroysku kommununum.

Óneyðugt við bókum

Durita Brattaberg sigur, at ein niðurstøða, tey eru kom-

Við fólki tað, slepst eisini á land í Hesti eina løtu.

Útfærðin varar einar seks tímar so klókt er at hava matskjáttuna við. Farið verður av Bursatanga kokkan niggju og ferðaseðlar eru at fáa í Norðurlandahúsinum Vaksni betala 150 krónur fyri ferðina og børnini 100 krónur.

Men hetta er so einasta tiltak, sum kostar.

Til alt annað er atgongdin ókeypis.

Avmarkað dálking

Durita Brattaberg sigur, at eftir at hava staðið fyri hesum umhvørvis royndartil-takinum fyri Norðurlandaráðið við teimum 16 føroysku kommununum og E-gilstøðum í Íslandi, er niðurstøða hennara, at vit hava góðar møguleikar at koma dálkingini til lívs.

– Ein miðvísan umhvørvispolitikkur er eisini á sanna, at tú ert fátækur, men at seta av eftir førimuni.

Durita Brattaberg sigur, at einaferð høvdu kommunurnar góð ráð, men heldur ikki tá varð nóg mikið gjørt.

– Og einaferð fáa tær aftur ráð og tað er neyðugt, at hugburðurin til umhvørvis-mál er tann rætti.

– Tað, tað snýr seg um, er ikki at slökkja bál alla tíðina, men at forða fyrri, at eldur yvirhøvar kemur í.

– Tað er ein spurningur um optimering og at hava eina ætlan.

– Tann dag, vit eru komin so langt, at vit ikki hugsa um umhvørvismál sum eina útreiðslu, men sum ein sjálvsagdan part í einhvørjar ætlan, tann dag eru vit komin langt, heldur Durita Brattaberg.

SIEMENS KOMFYRUR

Siemens
komfýrur HS 33221

- Vanligar plátur
- Önnur við heitluft, undirfyrirrita og steikgrill
- Barnatrygging
- Stødd: H 85 cm., B 60 cm., D 60 cm.

Vanligur prisur 6.650,-

Kontantprisur
5.990,-

ELDING

SMS tlf. 18662 - 18663 • Saltangará tlf. 48762

hjá Norðurlandaráðnum, sum 16 royndarkommunur í Føroyum, og ein Íslandi,